

علم، صنعت و اخلاق را از تفقذ انجم

یاشاسلر ، هیچ بروقت ، بری برله دویشوب آکلاشه مازلر .
 بوندن آکلاش یاورکه زمره لک کنیش دائرہی مدنیت
 زمره سیدر ؛ انسانیت ، بوتون انسانی جمعیتلی جامع بریویوک
 زمره ماهیتی هنوز آلامشدر . انسانیتک برزمره اوله بیلمه سی
 ایچون اولک بر تک مدنیت زمره سی حاله کیمه سی لازمدر .
 بونک ایچونده بوتون عشرت لک ، قوم لک ، اتم لک (ملت)
 انموذجه استحاله اتمیسی وبولم لک آراسنده عینی مدنیتک
 منتشر اولمسی اقتضایدر .

معنایه ، اوتدن بری هر جمعیته « انسان » و « انسانیت »
 تعییرلی قوللانیلمقدهدر . بونک ماهیتی تدقیق ایتدیکنمده
 کورورکه هر مدنیت زمره سی کندی مفکوره سنه کوره بر
 شخصیت انموذجی قصور اییدیور و بوکا (انسان) نامی
 ورییور . بوانموذجه مخالف اولان فرد لره ایسه باشقه بر نام
 ورییور . مثلا کندی مدنیت زمره لریک خارچنده قلش
 اولان انسان لره اسکی رومالیر (باربار) ، اسکی عرب لر (عجم) ،
 اسکی تورکلر (تات) نامی ورییور لردی . دهاها تعمیق
 ایدرسه ک کورورکه ، یالکزر هر مدنیت زمره سنک دکل ،
 حتی هر حرت زمره سنکده کندنه مخصوص مفکوره سی بر
 شخصیت انموذجی وارد و (انسان اولمالی !) ، (فلان کیمه
 آدم دکل) کبی جملهرده کی (انسان) و (آدم) کله لرندن
 قصد اولونان معنی ، ملنک مفکوره سی انموذجه موافق اولان
 شخصیت لردر . مثلا انگیزلر (آدم) دیکلری زمان ، بوندن
 آنجیق کندی انموذجی موافق اولان شخصلری مراد ایدرلر .
 بناء علیه ، مدنیت زمره لری ، اجتماع صوک حدی اولدینی
 ایچون ، ایکی مدنیت زمره سی آراسنده یالکزر اجتماع حیاتی
 بولونه بیلیر ، اختلاط حیاتی بولونه ماز . حال بوک تام زمره لر
 یعنی جمعیت لره که عشرت لره ، قوم لره ، اتم لره ، ملت لردن عبارتدر -
 برمدنیت زمره سنه داخل اولیق شرطیله ، آلرلنده اجتماع
 حیاتی ده یاشایه بیلیرلر .

- تام زمره لرندن و مدنیت زمره لرندن باشقه ، برده تالی
 زمره لره وارد . تالی زمره لره ، برنام زمره لک ، برعشیرت
 یاخود دولنک داخلی عضولری مٹایه سنده اولان کوچوک
 زمره لرندن عبارتدر . مثلا عائله ، کوی ، مسلک زمره سی ،
 فرقه لره ، صنف لره ، دینی جماعت لره ، تالی زمره لرندن معدوددر .
 بر جمعیه منسوب اولان تالی زمره لره آراسندهده هم اجتماع
 حیاتی ، هم اختلاط حیاتی یاشایه بیلیر . بوتالی زمره لره آراسنده
 مشترک بر وجدان ایله حقیقی برایش بولومی موجود ایسه ،
 اوزمره لره ، آلرلنده اجتماع اتمشدر ، بر تک وطن ، بر تک
 ملت تشکیل ایلمه مشر دیکمدر . اگر بوزمره لره آراسنده
 مشترک وجدانه مالک اولمان بعض غیر متجانس زمره لره وارده ،

کوسترسین ؛ یانجی دیلار لره قوتوشمینی ، خاقلک بیلمه ییکی
 برسانلره یازمینی ، اونکله ناسدن قاجیمه نی کندیسنه معرفت
 بیلین ؛ « ده موقراسی » نک هر کون براز دها موقوع قازاندینی ،
 قولته ندیکی برعسرده بونک نه قدر غیر طبیعی اولدینی سوله مینه
 بیلمه حاجت وارمی !

حیا لک تحف تجلیلری وار ؛ بزم کبی ، قلینده فلاکت عصر لریک
 سوندورمه دیک قهرمانلق آتشرلی بارلایان بر ملت ، کندی
 دستانی هاقیراجیق یوکسک بر روحه مالک اولامیورده ، بری
 طرفده ، ایثالبانلر کی هر کون رزائله مغلوب اولیق ایچون
 یاراتیمش قورقاق و کولونج برملنک ، « دوننجیوه » قدر هیجانی
 دستانجیلری بنشیرور ...

اجتماعیاتیات

زمره لره آراسنده اختلاط و اجتماع

فرد لره آراسنده کی ارتباط لره کی ، زمره لره آراسنده کی
 مناسب لردنه یا اختلاط ، یاخود اجتماع صورتده اولور . عشرت ،
 قوم ، امت ، ملت زمره لری تام زمره لرنددر . بوکی زمره لره
 آراسنده اختلاط حیاتی یاشایه بیلیر کی ، اجتماع حیاتی ده یاشایه بیلیر .
 اگر برطاق عشرت لره ، یاخود ، قوم لره ، ملت لره برمدنیت زمره سی
 حالده ، برطاق اساسی عنعن لره درلشمش لره ، آلرلنده
 اجتماع حیاتی موجوددر . بری برینه قومشو اولدقلری حالده ،
 باشقه باشقه مدنیت زمره لره منسوب اولان جمعیت لره ایسه ،
 آلرلنده یالکزر اختلاط حیاتی یاشایه بیلیرلر . مثلا تورک قومی ،
 اسلام مدنیتنه داخل اوله دن اول ، قومشوی بولونان (فرس)
 قومیله یالکزر اختلاط مناسب لردنه بولونیوردر . حال بوک ،
 ایرانیلره عینی مدنیت زمره سی داخلده برلشدکن صوکرا ،
 آلرلنده ، اسلام مدنیتی صورتده ، بر اجتماع حیاتی تأسس ایشدی .
 عثمانی تورک لره ده ، آوروپا مدنیتنه داخل اوله دن اول ، نیجه
 عصر لره ، آوروپا ملت لره یالکزر اختلاط مناسب لردنه بولوشلردی .
 حال بوک آوروپا مدنیت زمره سنه داخل اولدیفغزدن
 اعتبارآ ، آوروپا ملت لره آرازده (بین المللیت) صورتده
 بر اجتماع حیاتی تأسسه یاشلامشدر . بری برینه تاس ایدن
 ایکی مدنیت زمره سی ، مدنیت سیستم لری آیری اولدینی ایچون ،
 آلرلنده هیچ بر زمان اجتماع حیاتی یاشایه مازلر . مثلا عشرت لره
 شهر لره ، خدشاهی سلطنت لره ملتشاهی دولتلر یان یانه عصر لره

اولدینی تقدیرده ، بوزمرلر ملت آنودژنک زمره لرله امتزاج ایدمه سر . طبیعیدر که بو مختلف آنودژلره منسوب زمره لر - ولو عینی لسانه و دینه مالک اولسه لر بیله - یکدیگرله اجتماع ایدمه یه درک آلازلنده بر نوع اختلاط حیاتی یاشامه مجبور اولورلر .

دینی ، اخلاقی ، حقوقی ، بدیی ، اقتصادی مؤسسه لرک ، عشیرت ، قوم ، امت ، ملت کی مختلف اجتماعی آنودژلره مخصوص معین سیستملری اولدیقدن ، بر جمعیت نورمال اولمه سی ایچون همه حال اوکا هاند بوتون مؤسسه لر کی بوتون تالی زمره لرکده کندی سیستمندن اولمه سی اقتضا ایدر . بوندن باشقه ، هر تالی زمره ، تام زمره نك برعضوی اولدینی یسلمک و دائماً اوکا کوره حرکت ایتک لازمدر . یوقسه ، فردک کندی صوگ غایه عداجتی نه قدر مرضی ایه ، عالمه یاخود مسلکده کندی (صوگ غایه) تلقی ایتدی او قدر مرضیدر . فرد کندی فوقده عالمی ، عالمه کندی فوقده مسلکی ، مسلک کندی فوقده ملت و وطنی مرجع برغایه صورتنده کوزمرسه ، جمعیت خسته اولدینه حکم ایتک لازم کلیر .

بوکونکی اخلاقه کوره ، مفکوره لرک مرتبه سلسله سنده اک بوکسک مرتبه بی حائر اولان ملت یاخود وطن دیدیکمز شیدر . هیچ بر مقدس غایه یوقدرکه ایجاب ایدنجیه ، بومفکوره یه فدا ایدیه مه سین . وطنی ، آتجی بلاتونیک برحیثه سوه تلر ، حقیق وطنپرورلر اولماق قلی کی ، دیگر مفکوره لرده صمیمی طانیله مازلر . وطنپرورلک ، ملتپرورلک اوله بر کونشدرکه دیگر منکوره لرلر آتجاق اونک شعاعلری مئابه سنده در . روس اختلاطی کرمئسکی ، بر سوسیالیست ایکن ، وطنی ، ملیتی تلمکده کورونجه ؛ (بن ابتدا وطنپرورم ، بن ابتدا ملتپرورم ، صوکر سوسیالیست !) دیه درک ، وطن اندیشه سی اونوتان مسلکدا شاری قان و آتش ایله تهدید ایدیور . کره نسکینک بوحرکتی ملتیز ایچون فائده لی دکدر ؛ بناء علیه موفق اولماه سی جان و کولدن تمی ایدرز . فقط ، بوحرکتدن درس آلقی بزم ایچون فائده لی ایه نیچون آلیام ؟

کشی بردسی اوکره نسین ده تک دوشاندن اوکره نسین !

ضیا کورک آب

بوتلر جمعیتک ایش بولومنه داخل دکدرلر . چونکه ، ایش بولومی ، مشترک وجدانه مالک اولیان فردلر آراسنده بولومنه مادی کی ، مشترک وجدانی طاشایان زمره لر آراسنده بولومنه ماز . آیری وجدانلر یاشایان فردلر کی آیری وجدانلر یاشایان زمره لر آراسنده کیماده لرده (متقابل طفلیت) ماهیتده در . مع مافیه ، جمعیت عینی حیاتی یاشایه یاشایه ، بر کون کلیرکه بو متقابل طفلیتک برویا بر قاچ ایش بولومی منظومه سته استحاله ایدر . بونک ایچون (اشلاف) ، (انطباق) ، (تمیل) ناملری ویره بیله جکمز اوچ پول وارددر .

[۱] اشلاف conciliation . — بر جمعیتده فرعی زمره بویوک برملت حالده اولقله برابر ، اصلی زمره دن آیری بر بر اداسی اوزرندیه یورد طوئش ایه ، بو ایکی زمره عینی حکومته تابع آیری ایکی ملت صورتنده اتحاد ایدرلر و سیاستجه متحد آیری ایکی ایش بولومی منظومه سی حصوله کتیرلر . آوسترا - مجارستان کی .

[۲] انطباق adaptation . — بر جمعیتده فرعی زمره کوچوک اصلی زمره نك وطنی داخلده منتشر و بونکله برابر اصلی زمره دن دین خصوصده آیری ایه ، دین اخلاقی ، نام بر تمثله مانع اولور ؛ فقط بوکا رغماً آلازلنده لسان و عادت اعتباریه یه برنوع ظاهری مماثلت حصوله کلدرک فرعی زمره ، اصلی زمره یه انطباق ایتش اولور ؛ آوروپا دولسلر نده کی موسولر کی .

[۳] تمیل assimilation . — بر جمعیتده فرعی زمره کوچوک اصلی زمره نك وطنی ایچنده داغینق اولقله برابر اصلی زمره ایله دین جهتده مشترک ایه ، اوزون مدت برابر یاشامقله ، آلازلنده لسان ، عادت ، مفکوره اعتبارلرله بوس بوتون تجانس حصوله کلدرک ، فرعی زمره اصلی زمره یه تماسیه تمیل ایدر ؛ و قتیله آلمانیایه مهاجرت ایتش اولان پروتستان فرانسزلر کی .

بر جمعیتک ایچنده ، لسانلری و دینلری آیری اولان تالی زمره لرک ، بری برینه انطباق یاخود تمیل ایتدیکجه ، اجتماع حیاتی یاشایه مادی کی کوردک . بعضاً لسان و دینلری مشترک اولان زمره لر بیله ، آلازلنده ، نام بر اجتماعی حیات یاشایه . مازلر . بونک سبی ، مذکور زمره لرک آیری اجتماعی آنودژلره منسوب بولومنه لریدر .

مثلا ، ملت آنودژنه منسوب بر جمعیتده ، عالمه ، مسلک ، کوی ، شهر ، حکومتک قوتلر تقسیم کی تشکیلاتلر ، هب ملت آنودژنه موافق اولق لازمدر . بویله بر جمعیتده ، امت ، قوم ، عشیرت آنودژلرینه منسوب برطاقم زمره لر موجود